

Fuliginem Thuris sic facito. Forcipicula lucernis accensas singulatim thuris glebas, in novam fictilem ollam concavam imponito: & aereo vase, in medio perforato, deteria diligenter forde, obregito: alteram admoveto, ex altera ejus parte, aut utraque, subjectis quaternum digitorum altitudine lapillis, quo facilius perspici queat, si urantur: & qua locus capax fuerit, glebularum alias supponito, & antequam prorsus prior gleba restinguatur, aliam imponito, donec sufficientem fuliginem videaris coegisse. Continuo tamen externa aramenti partes spongia, aqua frigida madefacta, abstergantur: ita enim teporato aris fervore, fuligo omnis inhaerebit, quae alioqui per levitatem decidua thuris cineribus admisceatur. Derasa itaq; fuligine, cinis cremati thuris seorsum subtrahendus est. Idem opus quoad satisfactum tibi videbitur, obeundum. * Oculorum inflammationes mitigat, fluxiones suspendit, ulcera purgat, cava explet, carcinomata sistit. Simili modo e myrrha, resina, hyrace, reliquisq; lacrymis fuligo excipitur ad eadem convehens. *Dioscorides.*

Fuligo est liquida pice fit hoc modo. In lucerna nova, quae ellychnium habeat, nonnihil picis incendito, lucernamque fictili vase in clibani speciem conformato, superius in angustum fornicato, inferius perforato, ut clibani esse solent, operito, & adoleri finito: consumptisq; liquore novum infundito, quoad sufficientem usui fuliginem collegeris. * Vis ei astringens, acrisque. Usui est ad pigmenta, quibus palpebras linunt, & venustant, & ad circumlitiones. Item ubi glabris genis pilos restitui oportet, ad imbecilles lacrymososq; oculos: insuper ad eorundem ulcerum non inutilis est. *Dioscorides.*

Fuligo pictoria, qua pictores utuntur, ex vitariis officinis colligi solet: siquidem ei palma tribuitur. * Vis ad astringendam & erodendum effrax: fracta, cum rosaceo cerato ad cicatricem perducit. *Dioscorides.*

CINIS, combustorum lignorum reliquiae nuncupantur, & oppositae ex contrariis tum qualitatibus, tum substantiis. Habet enim in se partim terrenum, partim velut fuliginosum, quod

Graece dicitur *αιψιδας*, sive *λιγνοδης*, sive quomodocumq; quis appellare volet: atque haec lanee partes sunt tenues, & quae maceratis aqua cineribus, & percolatis, una asportantur atq; abeunt. Quod vero reliquum est, terrenum est, infirmum, & morsu carens, calida facultate in lixivium deposita. Sed non omnis cinis eadem temperatura praeditus est, sed pro combustae materiae diversitate variatur. *Galenus.*

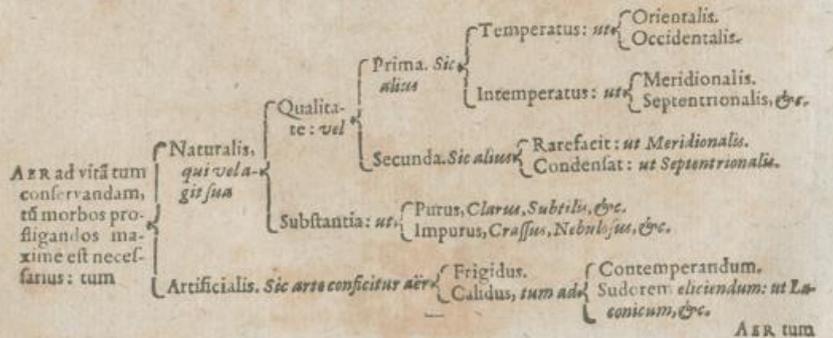
SARMENTORUM CINIS urendi vim habet: cum axungia autem vel oleo illitus, fractis nervis, articularum collisionibus, & nervorum nodis prodest: cum nitro & aceto excresecientias carnis in scroto reptimit. Serpantum cauumq; morsibus illitus ex aceto medetur. Crustas obducentibus medicamentis admisceatur. Fit ex co lixivium contra praecipitationes & fungorum venena, cum aceto, sale & melle. *Dioscorides.*

Calx cineris quaedam species est: fit hoc modo. Marinorum buccinorum testas igni condito, aut ferventi clibano nocte dimittito: postera die, si candidissimae fuerint, extrahito: sin aliter, iterum urito, usque dum vehementer inalbuerint. Dein ubi in aquam frigidam demersae fuerint, in fictile novum conjuncto, & exacte pannis operiens, noctem unam quiete scere sinito: mane eam extrahens, ubi perfectio omni opere elaborata fuerit calx, recondito. Fit & ellychnilibus calculis igne crematis, nec non e vili & fulaneo marmore, & lapide calcario. Vis omni calci in commune ignea, mordens, adurens & crustas inducens: quibusdam aliis immixtis, ut adipi, oleo, concoquendi vim assumit, mollit, & dissipat: ulcera ad cicatricem perducit. Efficacior existimatur recens, nec aspersa aquis. Porro calx elotata, medicamen est, citra morsum desiccans, magisque, si bis terve laevetur. *Dioscorides & Galenus.*

Calx testarum ovorum, & limacum.

TESTAE OVORUM, aut limacum reverberentur igne acerrimo per triduum, donec reducantur in calcem candidissimam. Si dum calcinantur, aspergantur aceto, calx levior reddetur, & ad vires suas exercendas aptior. *Quercetanus.*

DE AERE, Sectio II.

Aër tum corporum, tum spirituum nostrorum elementum est. Eligendus est purus, lucidus, non qui stagni, nec paludis halitu est perturbatus, nec ex profundo specu pestilentem auram spirat: nec qui ex cloacis, quæ magnam aliquam urbem aut numerosum exercitum purgant, vicium contraxit: nec qui ex animalium, olerum, leguminumque putredine aut fimo coinquinatur: nec qui ob stagnum, vel flumen vicinum nebulosus est: nec qui editis undiq; montibus in cavo loco clausus nullum recipit perflatum: nec qui vicinus est aquis, in quibus linum & canabis macerantur: sed qui purus omnino est, temperatis quidem hominibus, & temporibus temperatis, ab oriente, æstate, & calidioribus temperaturis à septentrione, vel occidete; hyeme verò & frigidioribus naturis à meridie vel oriente spirans. Quòd si aliquando sua qualitate excedat, vel subtilitas variet, ita ut nobis fuerit adversus, frigidus quidem corrigendus est tum ignibus ex quercu vel ilice, tum aquis, vel decoctis rerum calidarum, vel suffumigiis, ex ladano, thure, sandaracha, styrace, gallia moschata, &c. Calidus verò contemperandus, vel foliis salicis, vitium, quercus, floribus rosarum, violarum, nenupharis, per cubicula stratis: vel aqua rosarum, nenupharis, & aceto & fantalis, vel aqua & aceto aspersis. Quòd si corruptus vel putris fuerit aër, emendandus est tum ignibus majoribus ex quercu, vel lignis juniperi, vel rosifinatini, vel citri, citonii, vel myrrhe, &c. tum suffumigiis odoratis, ex citro, junipero, vel aceto rosaceo, vel caphura, &c. * Cæterum frigidus aër, cujusmodi est septentrionalis, conden-

Aër, corroborat, indurat, concoctionem juvat, aërem pestilentem sanat. Calidus verò rarefacit, laxat, poros aperit, humores agit, spiritus resolvit, sudorem provocat, concoctionem impedit, virtutem deicit, febres ardentes gignit, &c. Humidus, ut meridionalis, humectat, sensus gravat, recidivationem facit, febres putridas & pestiferas generat. Siccus cutim exiccat, &c. Hippocr. Galenus & Avicenna.

BALNEUM aëreum, quod Laconicum, & Calidarium vel Sudatorium vocatur, fit vel à vaporibus calidis & siccis ab igne accenso sublatis, (Barbaris stufa siccà dictum) vel à vaporibus calidis & humidis, ab herbis in vase aliquo decoctis, aut aqua supra ignitos lapides resperfa (stufa humida Barbaris appellatum.) * Sordes corporis abstergit, materias per totum corpus tum calefacit, tum verò fundit: præterea quæ inæqualia sunt, æquat, & cutim laxat, & multa quæ detenta sub hac fuerant, cuat, ut vameritò sanè exercitii interdù neglecti vicem supplere queat. Valet præterea contra humidos & fridos morbos, tumores laxos, podagram frigidam, scabiem humidam, morbum Gallicum, graffitiam & pinguedinem, hydropem, inflationem, calefacit, exiccat, extenuat, consumit, sensibus prodest, sudorem evocat. At nocet Laconicum capiti, oculis, pulmone & pectore, nervis, frigidis & siccis, calidis & siccis, gracilibus, consumptis, jecori, vulneribus, & ulceribus, digestivæ facultati: item sitim auget, & ventrem constipat. Fuchsius, & alii.

CALIDARIUM vel Sudatorium vocatur, fit vel à vaporibus calidis & siccis ab igne accenso sublatis, (Barbaris stufa siccà dictum) vel à vaporibus calidis & humidis, ab herbis in vase aliquo decoctis, aut aqua supra ignitos lapides resperfa (stufa humida Barbaris appellatum.) * Sordes corporis abstergit, materias per totum corpus tum calefacit, tum verò fundit: præterea quæ inæqualia sunt, æquat, & cutim laxat, & multa quæ detenta sub hac fuerant, cuat, ut vameritò sanè exercitii interdù neglecti vicem supplere queat. Valet præterea contra humidos & fridos morbos, tumores laxos, podagram frigidam, scabiem humidam, morbum Gallicum, graffitiam & pinguedinem, hydropem, inflationem, calefacit, exiccat, extenuat, consumit, sensibus prodest, sudorem evocat. At nocet Laconicum capiti, oculis, pulmone & pectore, nervis, frigidis & siccis, calidis & siccis, gracilibus, consumptis, jecori, vulneribus, & ulceribus, digestivæ facultati: item sitim auget, & ventrem constipat. Fuchsius, & alii.

DE AQUA, Sectio III.

